

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Vlado Mareš, Tamara Skrozza, Dragan Đorđević, Zlatko Čobović, Ljiljana Smajlović, Zorica Višnjić, Vida Petrović Škero, Snežana Andrejević, Jelka Jovanović, Bojan Cvejić i Olivera Milošević, na sednici održanoj 30.12.2020. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstovima “Republika saznaje: Zbog mobinga i zloupotrebe položaja smenjeni načelnici sa VMA!“, „Hod po mukama dr Aleksandre Vojvodić: Mobing na VMA mi uništio život!“, „Mobing trpe i drugi lekari: dvoje načelnika rade šta hoće na VMA!“, „Opala mi je kosa od maltretiranja: dr Jelena Božić za Srpski telegraf ispričala šta je sve preživela tokom specijalizacije na VMA!“, „Dvoje doktora VMA se lažno predstavljalo: Leče ljude sa falš titulom“ i „Nova saznanja o skandalu na VMA: Mlate pare uz lažnu titulu“, objavljenim 17.septembra, 17. i 19. novembra, 2, 5. i 7. decembra 2020.godine, portal “Republika.rs“

1.prekršio je tačke 2 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, o obavezi novinara da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i odredbu po kojoj su sa novinarstvom nespojivi objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2.prekršio je i tačke 1 i 2 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojima je novinar obavezan da poslu pristupa sa dužnom profesionalnom pažnjom, kao i da ne sme slepo da veruje izvoru informacija, odnosno da mora da vodi računa o tome da izvori često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prolagođavaju svoje iskaze tim interesima.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Savetu za štampu odvojeno su podneli žalbe dr Lidija Kandolf Sekulović i dr Željko Mijušković, dermatovenerolozi – onkolozi na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu, zbog serije tekstova u kojima su, kako tvrde, iznete brojne netačne informacije, bez ikakve provere i dokaza. Lidija Kandolf Sekulović je u žalbi navela da je u tekstovima, između ostalog, netačno navedeno da je smenjena sa mesta načelnika zbog mobinga, da je portal dva puta objavljivao razgovor sa dr Aleksandrom Vojvodić u kojem je protiv nje iznete grube neistine

i uvrede, drugi put uprkos tome što je Služba za odnose sa javnošću razjasnila sve detalje u vezi sa njenom tužbom. Portal je potom, bez ikakve provere, objavio i da se dr Kandolf Sekulović lažno predstavlja i da „ima falš titulu“, što, kako je navela, dukobo vređa njen profesionalni i lični integritet, dok je javnost dovedena u zabludu, da bi u naredom tekstu uz ponavljanje neistina o stručnosti i kliničkim ispitivanjima, pozvao pacijente da je tuže, što smatra svojevrsnim pozivom na linč.

Željko Mijušković je u četiri žalbe na objavljene tekstove takođe naveo da su objavljene neosnovane optužbe i klevete, da su svi navodi netačni, kao i da je novinarku koja ga je kontaktirala upućivao na nadležnu službu u VMA, te da je ona to ugavom ignorisala. Naglasio je da nikada nije osuđivan, niti se protiv njega vodi bilo kakav postupak, kao i da koleginici koja ga navodno optužuje za mobing nije bio ni mentor ni nadređeni, kao i da je netačno da su se na njega žalili i drugi lekari. Portal ga, kako se između ostalog navodi u žalbama, lažno optužuje da je „uzimao novac od specijalizanata za projekte“, kao i da, uz povredu časti i ugleda, dovodi u pitanje i njegovu stručnost. Naveo je i naslovi tekstova skandalozni i da direktno vređaju koleginicu i njega. Istakao je da su tekstovi deo organizovane akcije koje određene osobe, uz pomoć ovog portala, sprovode protiv njega, a bez ijednog dokaza, kao i da svi tekstovi urušavaju njegov ugled i dostojanstvo.

Redakcija portala „Republika.rs“ nije odgovorila ni na jednu žalbu.

Komisija za žalbe je o žalbama vodila objedinjenu raspravu budući da se odnose na iste tekstove, kojima su, po oceni članova Komisije, povređena prava oboje lekara, jer su mesecima izloženi kampanji koju portal vodi protiv njih.

Portal „Republika.rs“ je na njihov račun izneo veoma ozbiljne optužbe, nepotkrepljene bilo kakvim dokazima, pozivajući se isključivo na tvrdnje lekarke koja očigledno ima svoj interes u ovom slučaju. Novinari njoj, međutim, bezbrevno veruju, praktično ni ne pokušavajući da na bilo koji način provere tvrdnje koje se odnose na navodni mobing, a kasnije i na navodno uzimanje novca od specijalizanata. Reč je o veoma ozbiljnim optužbama, koje mogu da ugroze ugled i karijeru Lidije Kandolf Sekulović i Željka Mijuškovića, ali i reputaciju institucije u kojoj rade. Redakcija portala im, međutim, praktično ni ne pruža mogućnost da na bilo šta odgovore, postavljajući im tendenciozna pitanja na koja, po svemu sudeći, ni ne očekuje odgovore i uporno ignorišući njihova objašnjenja da moraju da se obrate nadležnoj službi VMA. Čak i onda kada su na neka od poslatah pitanja dobili odgovor od te institucije, novinari „Republike“ se na te odgovore gotovo ni ne obaziru, nastavljajući i dalje sa iznošenjem istih neosnovanih optužbi, ali i objavljivanjem novih (o navodnim lažnim specijalizacijama), za koje više ni ne traže odgovore od bilo koga.

Komisija ovakvo izveštavanje smatra neprofesionalnim i neetičnim, jer se njime ugrožavaju karijere dvoje lekara, ali i dezinformiše javnost. Po oceni Komisije o tako ozbiljnim stvarima mora se pisati na neuporedivo odgovorniji i profesionalniji način uz višestruku proveru svih dobijenih informacija i konsultovanje svih raspoloživih izvora.

Sa stanovišta povrede javnog interesa posebno je opasno to što se pacijenti koji su učestvovali u kliničkom ispitivanju pozivaju da tuže lekare zbog toga što su se navodno lažno predstavljali kao subspecijalisti onkologije. Klinička ispitivanja su veoma važna za obolele i često su im poslednja nada za ozdravljenje i zbog toga je posebno opasno na ovakav način narušavati njihovo poverenje i u lekare koji sporovode ispitivanje i u ustanovu u kojoj se to radi.

Zbog svega toga, Komisija je jednoglasno odlučila da su svim tekstovima prekršene odredbe Kodeksa novinara Srbije i izrekla portalu „Republika.rs“ javnu opomenu.

Beograd, 30.12.2020.

Predsedavajući

Vlado Mareš